

POSEBNI POGOJI ZA ZAVAROVANJE KREDITA TUJEMU KUPCU (Zpsk-1/07)

Na podlagi Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov (ZZFMGP - Ur. l. RS, št. 2/04) opravlja posle opredeljene v ZZFMGP v imenu in za račun Republike Slovenije pooblaščen institucija kot njen zastopnik. Vse pravice in obveznosti pooblaščenice institucije po teh posebnih pogojih za zavarovanje kredita tujemu kupcu so pravice in obveznosti Republike Slovenije, v imenu Republike Slovenije pa jih uveljavlja in izvršuje pooblaščen institucija, če ni s predpisi drugače določeno.

1. člen

POGOJI ZAVAROVANJA

Ti posebni pogoji za zavarovanje kredita tujemu kupcu (v nadaljevanju »posebni pogoji«) so sestavni del pogodb o zavarovanju kreditov tujim kupcem pred nekomercialnimi in komercialnimi riziki, sklenjenimi med pooblaščenico institucijo ter bankami ali drugimi finančnimi institucijami (v nadaljevanju »zavarovanci«).

Če določbe posebnih pogojev katerega razmerja ne urejajo, ali če ne urejajo vseh vprašanj v zvezi z zavarovanjem kreditov tujim kupcem, in če teh vprašanj ne urejajo pogoji priloženi ali zapisani v zavarovalni pogodbi, se uporabljajo določbe Splošnih pogojev zavarovanja pred nekomercialnimi riziki Zp-1/07 in/ali Splošnih pogojev zavarovanja pred komercialnimi riziki Zk-1/07 (v nadaljevanju »splošni pogoji«).

Določbe posebnih pogojev, ki niso v skladu s pogoji, zapisanimi ali priloženimi omenjeni zavarovalni pogodbi, se ne uporabljajo.

2. člen

PREDMET ZAVAROVANJA

Pooblaščenica zavaruje po določilih teh pogojev denarne terjatve zavarovancev, ki nastanejo z odobritvijo kredita tujemu kupcu oziroma njegovi banki (v nadaljevanju »dolžnik«), ki služi za plačilo blaga oziroma opravljenih del in storitev, pri čemer dogovorjeni rok vračila kredita ne more biti krajši od enega leta.

Ti posebni pogoji se smiselno uporabljajo tudi pri zavarovanju plačil odkupljenih terjatev.

Zamudne obresti, pogodbene kazni in podobno niso predmet zavarovanja po teh pogojih.

3. člen

ZAVAROVALNI PRIMER

Obveznost pooblaščenice institucije, da izplača zavarovalnino nastopi, če je zavarovanec utrpel škodo zaradi nastopa komercialnih ali nekomercialnih rizikov.

Zavarovalni primer (komercialni riziki) nastopi, ko je:

- 1) izdana pravnomočna odločba sodišča ali drugega pristojnega organa za uvedbo stečaja,
- 2) sklenjena sodna poravnava v izvenstečajnem postopku,
- 3) neuspešno končana prisilna izvršba,
- 4) izdana pravnomočna odločba sodišča o uvedbi sodne poravnave,
- 5) preteklo 6 mesecev od dneva, ko je zavarovanec obvestil pooblaščenico institucijo o neplačilu zapadle terjatve oziroma 6 mesecev od dneva zadnjega delnega plačila, ki je bilo opravljeno v času od vložitve obvestila o zamudi.

S soglasjem pooblaščenice institucije nastopi zavarovalni primer tudi takrat, ko je:

- 1) začel poravnalni postopek izven stečaja,
- 2) bilo dano soglasje upnikov k sklenjeni izvensodni poravnavi z vsemi upniki,
- 3) preteklo 90 dni od dne, ko so bili pooblaščenici instituciji ponujeni dokazi o nekoristnosti kakršnihkoli ukrepov proti dolžniku, ker ni izgledov za plačilo terjatev oziroma ni mogoče pričakovati uspeha od predloga za uvedbo stečaja ali prisilne izvršbe.

Zavarovalni primer (nekomercialni riziki) nastopi zaradi enega izmed naslednjih dogodkov:

- 1) dogodkov kot so večji nemiri, upori, vstaje, državni udari, splošne stavke, revolucije, državljanske vojne ali vojne države v kateri ima dolžnik sedež, ali katere državljan je ali države, prek katere gredo edine mogoče transportne poti oziroma se edino lahko izvršijo plačila s tretjo državo,
- 2) splošnega de iure ali de facto moratorija plačil, prepovedi konverzije in/ali transferja,
- 3) neplačila dolga v 6 mesecih po njegovi dospelosti, če je dolžnik država, vladna ali druga javnopravna institucija ali oseba, za katero jamči država ali državna organizacija,
- 4) delne ali popolne zaplembe, rekvizicije, konfiskacije, nacionalizacije, ekspropriacije,

poškodovanja ali uničenja blaga, opreme ali dokumentov s strani države, vladnih ali drugih javnopравnih institucij in drugih podobnih ukrepov države, ki onemogočajo izpolnitev pogodbenih obveznosti,

- 5) neplačilo dolžnika zaradi katastrofalnih elementarnih nesreč, kot so potresi, vulkanski izbruhi, orkani ipd. in kot neposredne posledice le-teh.

4. člen

IZKLJUČITVE IN OMEJITVE ODGOVORNOSTI POOBlašČENE INSTITUCIJE

Pooblaščena institucija zavarovancu ni dolžna izplačati zavarovalnine če:

- 1) je dolžnik zavrnil plačilo zaradi neizpolnitve ali nepravilne izpolnitve izvozne pogodbe,
- 2) je bila pogodba sklenjena ali izvajana v nasprotju s slovenskimi predpisi, predpisi države dolžnika ali druge merodajne države, razen če se dokaže, da do neizpolnitve obveznosti dolžnika ni prišlo zaradi teh kršitev,
- 3) zavarovanec ni ravnal kot dober gospodar in ni ukrepal v skladu z navodili iz 6. točke 1. odstavka 5. člena,
- 4) je zavarovanec brez soglasja pooblaščene institucije sprejel materialne spremembe kreditne pogodbe, zlasti če je spremenil plačilne pogoje, varščine in/ali jamstva,
- 5) so bili nepravčasno ali nepravilno uporabljeni dogovorjeni instrumenti za zavarovanje in opravljanje plačil,
- 6) je bil odkup terjatev opravljen brez dokaza o izvršeni dobavi blaga ali storitev,
- 7) zavarovanec ni prijavil pooblaščeni instituciji sporazumov, ki jih je sklenil pred ali po sklenitvi zavarovalne pogodbe, oziroma ni navedel vseh bistvenih okoliščin, ki vplivajo na oceno rizika, ti sporazumi oziroma okoliščine pa bistveno povečujejo rizik pooblaščene institucije,
- 8) je prišlo do začasnih ukrepov sodišč v civilnem pravnem postopku,
- 9) je prišlo do sodne odločbe v pravnem postopku, s katero se tožba zavarovanca ali upravičenca oz. osebe iz njune sfere zavrne kot neupravičena, in to iz razlogov, ki so upravičeni glede na pravila in navade, ki veljajo v mednarodnih poslovnih odnosih.

Iz zavarovalnega kritja so izvzete tudi vse tiste škode, za katere bi si zavarovanec lahko priskrbel ustrezno zavarovalno kritje. Izključitev se ne nanaša na kreditna zavarovanja.

Če se ugotovi obstoj okoliščin, ki izključujejo ali omejujejo odgovornost pooblaščene institucije, po izplačilu zavarovalnine, jo je zavarovanec dolžan vrniti skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi. Do zamudnih obresti je pooblaščena institucija upravičena, če je razlog za preplačilo na strani zavarovanca.

5. člen

POSEBNE OBVEZNOSTI ZAVAROVANCA

Zavarovanec je dolžan:

- 1) takoj oziroma najkasneje v 14-ih dneh, ko je zanje zvedel, obvestiti pooblaščeno institucijo o vseh okoliščinah, ki bi utegnile ogroziti pravilno izvrševanje zavarovanih obveznosti,
- 2) sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi preprečil nastanek škode,
- 3) na zahtevo pooblaščene institucije ob vsakem času posredovati informacije o stanju zavarovane obveznosti (kredita) in priložiti vso potrebno dokumentacijo,
- 4) na zahtevo pooblaščene institucije posredovati vse potrebne informacije o ekonomskem položaju dolžnika in takoj obvestiti pooblaščeno institucijo o vseh spremembah, ki bi utegnile vplivati na nastanek škode,
- 5) pred morebitno spremembo materialnih pogojev zavarovane obveznosti pridobiti soglasje pooblaščene institucije; poleg ostalih sprememb se za materialne (vsebinske) spremembe šteje tudi podaljšanje rokov ali sprememba datumov vračila kot tudi sprememba varščin in/ali jamstev,
- 6) brez odlašanja, najkasneje pa v roku dveh mesecev od neizvršitve ali nepravilne izvršitve zavarovane obveznosti s strani dolžnika oziroma od nastanka zavarovalnega primera iz 3. člena o tem pisмено obvestiti pooblaščeno institucijo ter brez odlašanja upoštevati prejeta navodila in ukrepati v skladu z njimi,
- 7) s soglasjem pooblaščene institucije sprejeti vse ukrepe za uveljavitev pogodbenih pravic do tujega dolžnika,
- 8) sprejeti pogoje dogovorjenih reprogramov tudi za nezavarovani delež (lastni delež).

Kadar v zvezi z ukrepi iz 6. in 7. točke prejšnjega odstavka tega člena nastanejo stroški ali škoda, bo pooblaščena institucija le-te povrnila v enakem odstotku, kot se krije škoda po zavarovalni pogodbi, pod pogojem, da so bili ukrepi storjeni s soglasjem ali po navodilih pooblaščene institucije in da so tudi sicer izpolnjeni pogoji za priznanje odškodninskega zahtevka.

6. člen

ZAVAROVALNA PREMIJA

Zavarovalno premijo je dolžan plačati zavarovanec, razen njega pa jo lahko plača vsak, ki izkaže za to plačilo interes.

Premija se plača vnaprej za celotno zavarovalno dobo, razen če je z pooblaščeno institucijo drugače dogovorjeno. Če je dogovorjeno, da je treba premijo plačati po sklenitvi zavarovalne pogodbe, začne teči obveznost pooblaščene institucije, da nadomesti škodo ali plača v pogodbi določeno vsoto na dan, ki je v pogodbi določen kot dan začetka zavarovanja.

Če je bil rok izpolnitve obveznosti dolžnika po sklenitvi zavarovalne pogodbe podaljšan, dolguje zavarovanec pooblaščeni instituciji dodatno premijo, pri višini katere se upošteva že prej dolgovano premijo in obdobje podaljšanja izpolnitve obveznosti dolžnika.

Če je obračun premije odvisen od podatkov, ki jih je zavarovanec dolžan dostaviti pooblaščeni instituciji, zavarovanec pa te svoje obveznosti ne izpolni pravilno, ga pooblaščena institucija pozove, da dostavi potrebne

podatke. Če zavarovanec tega ne stori tudi v naknadnem primernem roku, lahko pooblaščen institucija izjavi, da razdira zavarovalno pogodbo.

Pooblaščen institucija zavarovanca ni dolžna posebej opozarjati in opominjati na plačilo premije.

Če zavarovanec do zapadlosti ne plača zavarovalne premije, je pooblaščen instituciji dolžan plačati tudi zakonite zamudne obresti.

Če premija ni plačana niti v naknadnem roku, lahko pooblaščen institucija izjavi, da razdira zavarovalno pogodbo.

7. člen

TRAJANJE ZAVAROVALNEGA KRITJA

Zavarovalno kritje po teh posebnih pogojih prične, razen če z zavarovalno pogodbo ni določeno drugače, s štiriindvajseto uro dneva, ko je bila sklenjena zavarovalna pogodba, in traja do konca zadnjega dne roka, ki je naveden v zavarovalni pogodbi kot dan prenehanja zavarovalnega kritja.

8. člen

ZAVAROVALNA VSOTA

Zavarovalna vsota se določi v zavarovalni pogodbi in to v znesku, ki ne sme presegati vrednosti kredita tujemu kupcu.

9. člen

ZAVAROVALNINA

Če nastane zavarovalni primer, mora pooblaščen institucija zavarovancu izplačati zavarovalnino za škodo, ki jo je ta zaradi tega pretrpel, zmanjšano za v zavarovalni pogodbi določen lastni delež.

Zavarovalnina ne more presegati 95% zavarovalne vsote in ne more biti večje od škode, ki jo je zavarovanec utrpel z nastankom zavarovalnega primera.

Če je zavarovalni primer nastal, zavarovanec pa je do dne, ko je prejel zavarovalnino, utrpel izgubo zaradi spremembe v pariteti valute, mu bo pooblaščen institucija nadomestila tudi to izgubo, vendar največ do 5% razlike v vrednosti tečaja pogodbene valute od dneva sklenitve zavarovalne pogodbe do dneve izplačila zavarovalnine.

10. člen

OBVEZNOSTI ZAVAROVANCA PO PREJEMU ZAVAROVALNINE

Po prejemu zavarovalnine mora zavarovanec:

- 1) odstopiti pooblaščen instituciji vse terjatve iz kreditne pogodbe do višine izplačane zavarovalnine; če so bila zagotovljena tudi druga jamstva, je zavarovanec v enakem razmerju dolžan odstopiti tudi ta jamstva,

- 2) v dogovoru in po navodilih pooblaščen institucije sprejeti vse potrebne ukrepe za izterjavo pravic iz pogodbe,
- 3) v primeru izterjave terjatev, pooblaščen instituciji vrniti izplačano zavarovalnino in to v enakem razmerju, kot sta sodelovala pri škodi; sredstva je zavarovanec dolžen vplačati na račun pooblaščen institucije v 8 dneh po vsakem plačilu terjatve s strani dolžnika iz osnovne pogodbe,
- 4) v razmerju iz zavarovalne pogodbe nositi tudi stroške v zvezi z realizacijo plačila terjatve.

11. člen

REGRES DO IZVOZNIKA

Pooblaščen institucija lahko pred izstavitvijo zavarovalne pogodbe zahteva od izvoznika izjavo, da je seznanjen z možnostjo, da bo pooblaščen institucija v primeru, ko bo ugotovila, da je škoda posledica njegovega ravnanja, do njega uveljavljala regresno pravico.